

РЕШЕНИЕ
10.06.2026

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№ 77

«Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесенең 2025 елгы эшчәнлек нәтижәләре хисабы турында

«Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы» муниципаль казна учреждениесе рәисе С.В.Кадырованың «Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы» муниципаль казна учреждениесенең 2025 елгы эшчәнлек нәтижәләре турындагы докладын тыңлап фикер алышканнан соң, Зеленодольск муниципаль районы Советы, «Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесе үз эшчәнлегендә «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә аерым мәсьәләләре турында» 2012 елның 17 маендагы 21-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына, «Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы турында»гы нигезләмәгә таянып житәкчелек итте дип билгели.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, шулай ук Зеленодольск муниципаль районы Советы депутатларының тәкъдимнәрен исәпкә алып, Зеленодольск муниципаль районы Советы **карап кылды:**

1. «Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесенең 2025 елгы эшчәнлек нәтижәләре турындагы хисабын игътибарга алырга (кушымта итеп бирелә).

2. «Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесенең 2025 елгы эшен канәгатьләнәрлек дип танырга.

3. «Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы» муниципаль учреждениесенең 2025 елгы эшчәнлек нәтижәләре турындагы хисабын Интернет челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталындагы Зеленодольск муниципаль районы рәсми (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) сайтында урнаштырырга.

**Зеленодольск муниципаль районы Башлыгы,
Советы рәисе**

М.П. Афанасьев

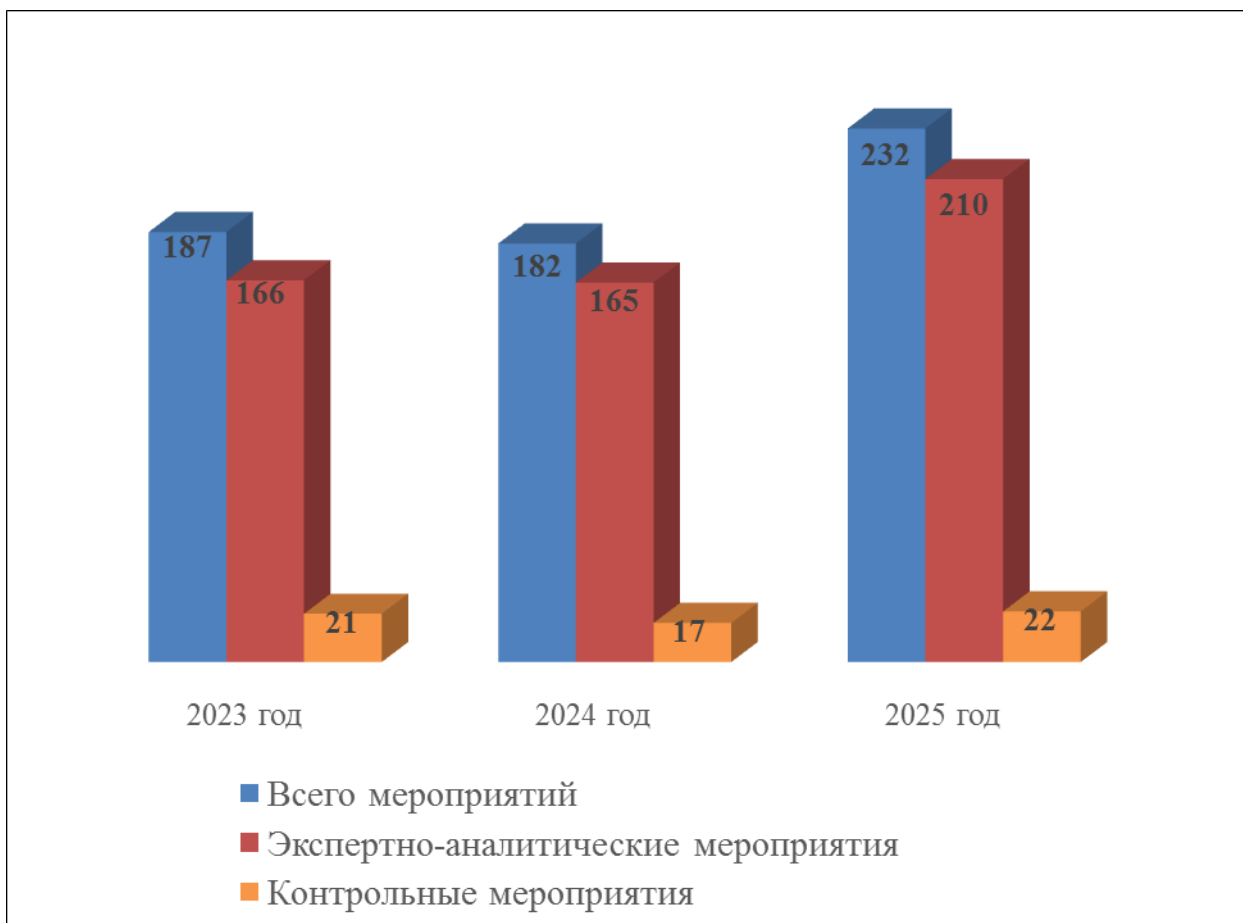
2025 елда Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасының эше турында хисап

Зеленодольск муниципаль районы контроль-хисап палатасы (алга таба – Контроль-хисап палатасы) эше турында хисап Зеленодольск муниципаль районы Советының 2021 елның 30 сентябрэндәге 96 номерлы карары белән расланган «Зеленодольск муниципаль районы онтроль-хисап палатасы турында» ғы нигезләмә нигезендә әзерләнгән.

Хисапта 2025 елда Контроль-хисап палатасының законнарда билгеләнгән бурычларны һәм вәкаләтләрне үтәү эшчәнлегенә нәтижәләре тәкъдим ителде.

Эшчәнлекнең төп күрсәткечләре

2025 елда Контроль-хисап палатасы тарафыннан 232 чара үткәрелгән. 2023 - 2025 еллардагы эшчәнлекнең төп күрсәткечләре динамикасы диаграммада күрсәтелгән.

356 484,60 мең сум гомуми сумма буенча хокук бозулар ачылган. Тикшерү нәтижәләре буенча 356 484,60 мең сумлык хокук бозуларны бетерү буенча чаралар кабул ителгән (101,8%).

Контроль-хисап палатасы эшен сыйфатландыручы төп күрсәткечләрнең динамикасы түбәндәге таблицада китерелгән.

Чор	2023 ел	2024 ел	2025 ел
Эксперт-аналитик чаралар саны	166	165	210
Контроль чараларның саны	21	17	22
Контроль чаралар объектлары жәлеп ителгән	63	48	144
<i>Контроль чаралар нәтижеләре буенча ачыклана торган хокук бозулар төрләре / мең сум</i>			
Бюджетлар төзегәндә һәм үтәгәндә хокук бозулар	2 593,68	6 642,00	8 954,68
Бухгалтерлык хисабын алып баруны, бухгалтерлык (финанс) хисабын төзүне һәм тапшыруны бозу	251 000,48	776 223,31	323 357,55
Дәүләт (муниципаль) милке белән идарә итү һәм аның белән идарә итү өлкәсендәге бозулар	23 054,93	7 935,13	24 156,17
Дәүләт (муниципаль) сатып алуларын гамәлгә ашырганда бозулар	73,55	3 846,95	16,20
Гамәлдәге законнар буенча башка бозулар	0,00	0,00	0,00
БАРЛЫГЫ хокук бозулар:	276 722,64	794 647,39	356 484,60
Бетерелгән (мең сум / %)	268 283,56	759 267,57	363 054,30
	97,0	95,5	101,8

Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап палатасы тарафыннан 2025 елдагы контроль чаралары нәтижеләре буенча ачыкланган хокук бозулар структурасы диаграммада күрсәтелгән.

Структура выявленных нарушений в 2025 году

Эксперт-аналитик эшчәнлек

Эксперт-аналитик эшчәнлек кысаларында контроль-хисап палатасы 2025 елда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты һәм Зеленодольск шәһәре бюджеты үтәлеше турында бюджет проектларына һәм хисапларына экспертизалар, Зеленодольск муниципаль районы бюджеты һәм финансларының аерым мәсьәләләре буенча аналитик тикшеренүләр үткәрде.

Зеленодольск муниципаль районы составына керүче муниципаль берәмлекләр белән тышкы финанс контроле өлкәсендәге үзара бәйләнеш һәм хезмәттәшлек турында төзелгән килешүләр кысаларында муниципаль берәмлекләр бюджетлары проектларына, шулай ук бюджетларның үтәлеше турындагы хисапларга экспертизалар үткәрелде.

2025 елда 210 эксперт-аналитик чара үткәрелгән.

Алдан контроль кысаларында хисап елында Совет карарларының 36 проектына экспертиза үткәрелде, шул исәптән:

- Зеленодольск муниципаль районы Советының «2025 елга, 2026 һәм 2027 еллар план чорына Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы бюджеты турында» 2024 елның 17 декабрендәге 436 номерлы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту хакында» -5 проект;

- «2025 елга, 2026 һәм 2027 еллар план чорына Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль

берәмлеге бюджеты турында» 2024 елның 17 декабрендәге 175 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында»- 5 проект;

- «2026 елга һәм 2027 һәм 2028 еллар план чорына Зеленодольск муниципаль районы бюджеты турында» (төгәлләштереп);

- «Зеленодольск муниципаль районы Республикасы Татарстан «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегенең 2026 елга һәм 2027 һәм 2028 еллар план чорына бюджеты турында»;

- Республикасы Татарстан Зеленодольск муниципаль районы муниципаль берәмлекләренең 2026 елга һәм 2027 һәм 2028 еллар план чорына бюджетлары турында - 23 проект.

Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап палатасы чираттагы финанс елына һәм план чорына Зеленодольск муниципаль районы бюджеты турында Совет карары проектына түбәндәгеләрне билгеләгән:

1. Зеленодольск муниципаль районы Советының 2021 елның 30 сентябрендәге 96 номерлы карары белән расланган, Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап палатасы турында нигезләмәдә, палата вәкаләтләренә, шул исәптән, Зеленодольск муниципаль районының чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектарына экспертиза ясау, шулай ук Зеленодольск муниципаль районының стратегик планлаштыру документларында күздә тотылган Зеленодольск муниципаль районының социаль-иқтисади үсеше максатларына ирешүнең тормышка ашырылучанлыгы, куркынычлары һәм нәтижәләрен бәяләү керә.

Өлеге норманы бозып, 2025 елда Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан «2030 елга кадәр Зеленодольск муниципаль районының социаль-иқтисадый үсеш стратегиясен раслау турында» Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советының карарына үзгәрешләр кертү хакында» Зеленодольск муниципаль районы Советы карары проекты аңа экспертиза уздыру өчен, шулай ук тормышка ашырылучанлык, куркынычлар һәм нәтижәләргә ирешүне бәяләү өчен җибәрелмәгән.

2. Зеленодольск муниципаль районы бюджетының салым һәм салым булмаган керем чыганаclarы буенча недоимка суммасы 01.10.2025 ел торышы буенча 34 288,00 мең сум тәшkil иткән. 2025 елның 9 аенда недоимка күләменең артуы - 7 956,00 мең сум яки 30,2% тәшkil иткән.

Зеленодольск муниципаль районының Контроль-хисап палатасы жир кишәрлекләрен арендаудан, шулай ук торак муниципаль биналарны наемнан кeргән акчалар өлешендә Зеленодольск муниципаль районы бюджетына недоимканы киметү максатларында юл картасын эшләргә кирәк дип саный.

3. Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап палатасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетына түбәндәгеләрне тәкъдим итә:

- һәр муниципаль программа буенча аның тормышка ашырылуның нәтижәләгән 2026 елның 1 мартына кадәр бәяләү үткәру, аннары ел саен үткәру;

- күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча, чираттагы финанс елыннан башлап, элек расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегә турында карар кабул итәргә мөмкин;

- 2026 елның 01 апреленә кадәр Зеленодольск муниципаль районының муниципаль программаларын 2026 елга һәм 2027 һәм 2028 елларның план чорына бюджет турындагы карарга туры китерергә.

Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы чираттагы финанс елына һәм план чорына «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегә бюджеты турындагы Совет карары проектына бәяләмәдә түбәндәгеләрне билгеләп үтте:

1. Зеленодольск шәһәре бюджетының салым һәм салым булмаган керем чыганаclarы буенча недоимка суммасы 01.10.2025 ел торышы буенча 33.932, 00 мең сум тәшкил иткән, 2025 елның 9 аенда недоимка күләменә кимүе 14 153, 00 мең сум яки 29,4% тәшкил иткән. Баян ителгәннәр нигезендә Зеленодольск шәһәре бюджеты керемнәренә салым һәм салым булмаган чыганаclarы буенча недоимкалар 2026 ел дәвамында һәм план чорында өстәмә керемнәр булып торачак.

2. Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы торак муниципаль урыннарга наемнан кәргән акчалар өлешендә бюджетка бурычларны киметү максатларында юл картасын эшләргә кирәк дип саный, ул 01.10.2025 елга 19.484, 00 мең сум яисә күрсәтелгән датага Зеленодольск шәһәре бюджетына бурычның гомуми күләмәннән 57,4% тәшкил итә.

3. Зеленодольск шәһәре муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның фаразлау планында (программасында) Татарстан Республикасы, Зеленодольск районы, Большие Ключи авыл жирлегә, Маевка авылы адресы буенча урнашкан - торак булмаган бина, казылык цехы (төгәлләнмәгән төзелеш) төзелеш мәйданы 1752,3 кв.м., 16:20:000000:3092 кадастр номерлы, жир кишәрлегә мәйданы 28454 кв. м., 16:20:050803:100 кадастр номерлы объектны хосусыйлаштыру каралган. Әмма 2026 – 2028 елларга бюджетның керем өлешендә муниципаль мөлкәтне сатудан керемнәр каралмаган.

4. "Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" 2001 елның 21 декабрәдәгә 178-ФЗ номерлы Федераль законда Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә дип каралган.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2005 елның 26 декабрәдәгә 806 номерлы "Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фараз планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләрен раслау һәм федераль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында карарлар әзерләү һәм кабул итү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында" карары нормалары нигезендә:

- хосусыйлаштыру программаларында Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына керемнәр керемнәрен фаразлау методикасына карата Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча керемнәрне фаразлау методикасына карата гомуми таләпләр нигезендә исәпләнгән хосусыйлаштыру программаларын үтәү нәтижәсендә бюджетка керемнәр күләме фаразлары булырга тиеш;

- хосусыйлаштыру программалары бер елдан артыграк план чорына кабул ителгән очракта, муниципаль мөлкәтне сатудан кәргән керемнәр күләме фаразы елларга бүлеп күрсәтелә;

- мөлкәтне хосусыйлаштырудан кәргән керемнәрнең фаразланган күрсәткечләренә, 1 февральдән дә соңга калмыйча, сату тәмамланган мөлкәтнең хакын, хисап чорында хосусыйлаштыру программаларына кәртелгән үзгәрешләренә исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кәртеләргә тиеш.

РФ Хөкүмәтенң "Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләрен раслау һәм федераль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында карарлар әзерләү һәм кабул итү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында" 2005 елның 26 декабрәдәгә 806 номерлы карарын бозып күрсәтелгән таләпләр исәпкә алынмаган.

Жирле бюджет үтәлешен оператив анализлау һәм аны оештыруны тикшереп тору кысаларында 6 тикшерү уздырылган:

- 2025 елның 1 кварталы, яртыеллык һәм 9 аена Зеленодольск муниципаль районы бюджетын үтәү буенча – 3 тикшерү;

- 2025 елның 1 кварталы, яртыеллык һәм 9 аена «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегенң бюджетын үтәү буенча – 3 тикшерү.

Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы 2025 елның 1 кварталы, яртыеллык һәм 9 аена Зеленодольск муниципаль районы бюджетын үтәү буенча түбәндәгеләренә тәкъдим итте:

- Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетына Зеленодольск муниципаль районының 2025 елга муниципаль программалары бюджетының план күрсәткечләрен «2024 елның 17 декабрәдәгә «2025 елга, 2026 һәм 2027 еллар план чорына Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы бюджеты турында» 436 номерлы Зеленодольск муниципаль районы Советы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 2025 елның 21 мартындагы

459 номерлы Зеленодольск муниципаль районы Советы карары белән расланган планлаштырылган билгеләнешләргә туры китерергә.

Алдагы контроль рамкасында 25 тышкы тикшерү үткәрелгән:

- 2024 елга Зеленодольск муниципаль районы бюджетын үтәү турында хисап;

- 2024 елга Зеленодольск муниципаль районы «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегенәң бюджетын үтәү турында хисап;

- 2024 елга Зеленодольск муниципаль районы муниципаль берәмлекләре бюджетларын үтәү турында хисап – 23 язма.

2024 финанс елына Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы Зеленодольск муниципаль районы бюджетын үтәү турында хисапта түбәндәгеләрне билгеләп үтте:

1. Зеленодольск муниципаль районы Советының 2023 елның 25 апрелдәге 389 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне бозып, 2023-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районы муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелгән үзгәрешләр Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 23 октябрдәге, 2024 елның 23 декабрдәге карарлары белән кертелгән.

2. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының «Муниципаль программаларны эшләү, гамәлгә ашыру һәм бәяләү тәртибен раслау турында» 2018 елның 26 июндәге 1341 номерлы карарын бозуга карата:

1) муниципаль программаларны гамәлгә ашыру барышы һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү турында түбәндәге программалар буенча хисап бирелмәгән:

- «2020-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы;

- «2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы;

- «2024 елга Зеленодольск муниципаль районы балалары һәм яшьләренәң ял итүен оештыру» муниципаль программасы.

- «2022-2025 елларга жәмгыять сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасы;

- «2015-2030 елларга Зеленодольск муниципаль районы Зеленодольск шәһәре коммуналь инфраструктура системасын комплекслы үстерү» муниципаль программасы;

- «Зеленодольск муниципаль районында Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» муниципаль программасы;

- «2023-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында дәүләт милли сәясәттен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы.

2) 2) түбәндәге программалар буенча муниципаль программаларны гамәлгә ашыру барышы һәм аларның нәтижәләгән бәяләү турында еллык хисапларны раслауга тапшыру сроклары бозылган:

- «2022-2024 елларга Зеленодольск муниципаль районында хезмәт шартларын һәм хезмәтне саклауны яхшырту» муниципаль программасы;

- 2019-2023 елларга Зеленодольск муниципаль районының авария хәлендәге торак фондыннан гражданның күчәрү буенча муниципаль адреслы программасы;

- «2018-2030 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск шәһәре муниципаль берәмлегендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы.

3) Бирелгән мәгълүматлар нигезендә шуны билгеләп үтәргә кирәк: Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан барлык муниципаль программалар буенча да планлы билгеләнешләр, шулай ук еллык бюджет хисабы нигезендә аларның фактта үтәлеше буенча бюджет ассигнованиеләренә үтәлеше Зеленодольск муниципаль районы бюджеты турындагы карарга туры китерелмәгән.

Шуңа күрә, Зеленодольск муниципаль районының контроль-исәп палатасы, Зеленодольск муниципаль районы Башкару комитетына Россия Федерациясенең Бюджет кодексының 179 нчы ст. таләпләрен үтәү буенча эшнә дәвам итәргә киңәш итә.

4) 2024 ел өчен Зеленодольск муниципаль районының авария хәлендәге торак фондыннан гражданның күчәрү буенча муниципаль адреслы программаның үтәлеше турында хисап тәкъдим ителә, шул ук вакытта 2024 ел өчен күрсәтелгән муниципаль программаның эшчәнлегә озаңылмаган.

3. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2024 елда Зеленодольск муниципаль районы муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләре тарафыннан Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2017 елның 23 октябрендәге 2690 номерлы карары белән расланган, Муниципаль учреждениеләргә карата муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) һәм муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итүгә муниципаль бирем формалаштыру турындагы нигезләмәне бозып:

- гомуми сумманың - 1 956 220,15 сумлык мөлкәткә салымның бер өлеше;

- гомуми сумманың 58 296,38 сумлык жир салымының бер өлеше

күрсәтелгән салымнар эшкуарлык һәм башка эшчәнлек алып баручы эшчәнлектән алынган акчалар исәбеннән, түләүле эшчәнлектен коэффицентын исәпкә алып, исәпләргә һәм түләргә тиешле вакытта муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итүгә бүленгән субсидия акчалары исәбеннән түләнгән.

Шулай ук 143 башка эксперт-аналитик чара үткөрелде, шул исәптән:

1) *Свияжск утравында су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу объектларын карап тоту һәм эксплуатацияләү буенча «ЗВКС»АЖ күчерелергә тиешле чыгымнар һәм (яисә) алынмаган керемнәр өлешен каплауга субсидия күләмен тикшерү буенча 12 эксперт-аналитик чара үткөрелде. 2025 елда «ЗВКС» АЖ күчерелергә тиешле субсидиянең гомуми күләме 13 000 000,00 сум тәшкил иткән.*

Свияжск утрау-шөһәрчегенең су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу челтәрләрен ремонтлау һәм эксплуатацияләүгә акчаларны үзләштерү мәсьәләләре буенча беркетмә йөкләмәсе нигезендә, контроль-хисап палатасы тарафыннан ай саен Свияжск утравында су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу объектларын карап тоту һәм эксплуатацияләү буенча «ЗВКС» АЖнең факттагы чыгымнарын тикшерү буенча эксперт-аналитик чаралар үткөрелә.

2) *муниципаль программаларның (муниципаль программалар проекты, муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү) экспертизасы (52 бәяләмә).*

Бюджет законнары таләпләре нигезендә бюджет программага юнәлдерелгән булырга тиеш. Бюджет планлаштыруның программ-максатчан принциплары бюджет чыгымнарының нәтижәлелеген күтәрүнең, тотрыклы үсешкә ирешүнең, финансларның тотрыклылыгын тәэмин итүнең төп инструменты булып тора. Моннан тыш, программа бюджеты бюджет ресурсларын бүлү һәм алардан файдалану нәтижәләре арасында турыдан-туры үзара бәйләнешне тәэмин итә, эшчәнлек юнәлешләре буенча индикатор булып тора.

Өлеге таләпләрне үтәү йөзеннән Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы тарафыннан муниципаль программалар проектларына экспертиза, гамәлдәге муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү уздырыла.

2025 елда Зеленодольск муниципаль районының эшләп килүче муниципаль программаларына үзгәрешләр кертү экспертизасы һәм яңа муниципаль программалар экспертизасы үткөрелде – барлыгы 52.

3) *«Зеленодольск муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МУ инициативасы белән тәкъдим ителгән муниципаль норматив-хокукый актлар проектының экспертизасы (51 бәяләмә).*

Зур өлешне «Зеленодольск муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МУ экспертизасына жибәрелгән норматив-хокукый актлар проекты алып тора.

Контроль эшчәнлеге

Бюджет акчаларыннан максатчан һәм нәтижәле файдалануны тикшерүне, финанс дисциплинасын үтәүне, муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга,

эшләр башкаруға, хезмәтләр күрсәтүгә заказ урнаштыру һәм үтәү тәртибен күздә тотучы тематик контроль чаралар 2025 елда җирле үзидарә органнарында, милек рәвешендәге учреждениеләрдә һәм оешмаларда, шулай ук муниципаль милекне файдаланучы Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларын алуучы һәм кулланучы, шулай ук муниципаль милекне файдаланучы оешмаларда үткәрелде.

2025 елда Контроль-исәп палатасы тарафыннан 22 контроль чарасы үткәрелде. Тикшерүләр 144 объектны биләде. Контроль-исәп палатасы тарафыннан үткәрелгән контроль чаралары материаллары Зеленодольск шәһәре прокуратураһа тапшырылды.

Контроль чаралары нәтижәләре буенча 16 вазыйфале затка дисциплинар җәза чаралары һәм башка төр тип чаралары кабул ителде.

2025 ел тикшерүләре нәтижәләре буенча 3 административ хокук бозу беректмәсе төзелде, гомуми суммага 13,77 мең сум штраф салынды.

Комплекслы һәм тематик тикшеренүләр үткәреп чыгаруда түбәндәге хокук бозулар ачыкланды.

«2024 елга Зеленодольск муниципаль районы балаларының һәм яшьләренең ялын оештыру» муниципаль программасын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларынан файдалануның законлылыгын һәм нәтижәләгән тикшерү.

Контроль чаралар нәтижәсендә 749 795,47 сумлык бозулар һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән:

– Дәүләт (муниципаль) бюджет һәм дәүләт (муниципаль) автоном учреждениеләре тарафыннан субсидия бирү максатларына туры килмичә башка максатларга тотылу (файдалану) - 232 392,12 сум;

– Дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнары, дәүләт (муниципаль) казна учреждениеләре, дәүләт (муниципаль) бюджет һәм дәүләт (муниципаль) автоном учреждениеләре тарафыннан дәүләт (муниципаль) бурычларын һәм функцияләрен үтәгәндә яисә үтәмәгәндә бозулар-504 203,35 сум;

– Контрактларны (шартнамәләрне) үтәү шартларын, шул исәптән үтәү срокларын бозу, контракт (шартнамә) буенча исәп-хисапларның үз вакытында булуын да кертәп-13200,00 сум;

Моннан тыш, 117 471,86 сумлык мөлкәт һәм бюджет акчаларынан нәтижәсез файдалану ачыкланды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акчалар күләме	мең сум	37 143,13
бозулар ачыкланды	мең сум	749,80
бозулар бетерелгән	мең сум	357,70
бетерү проценты	%	47,71

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде.

2023 елда «2021-2025 елларга Зеленодольск муниципаль районында халык арасында наркоманияне профилактикалау» муниципаль программасын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан файдалануның законлылыгын һәм нәтижелелеген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча федераль максат программалары, төбәк максат программалары һәм муниципаль максат программалары эшләү тәртибен бозу, шулай ук дәүләт (муниципаль) программаларын тормышка ашыру нәтижелелеген бәяләү тәртибен бозу ачыкланды.

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде.

«Татарстан Республикасының иң яхшы ел территорияль ижтимагый үзидарәсе» республика конкурсында жиңүчеләргә һәм призерларга «Зеленодольск муниципаль районы «муниципаль берәмлеге бюджетыннан грант, шулай ук»Загородная " муниципаль берәмлеге ТИҮ рәисенә хезмәт хакы түләүне тәэмин итү өчен субсидияләр куллануны тикшерү.

Контроль чаралар нәтижәсендә хокук бозулар ачыкланмады.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы 3 нче гимназия» МБМУда 2023-2024 елларда мөгафиф учреждениеләренә террорчылыктан саклануын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижелелеген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча барлыгы 1 207 320,37 сум зыян һәм бозулар ачыкланды, шул исәптән:

– Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнары, дәүләт (муниципаль) казна учреждениеләре, дәүләт (муниципаль) бюджет һәм дәүләт (муниципаль) автоном учреждениеләре тарафыннан дәүләт (муниципаль) бурычларын һәм функцияләрен үтәгәндә яисә үтәмәгәндә бозулар-3 475,92 сум;

– Икътисади субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу-1 203 844,45 сум.

Моннан тыш, муниципаль мөлкәттән 5 264,79 сумлык нәтижәсез файдалану ачыкланды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акчалар күләме	мең сум	8 383,88
бозулар ачыкланды	мең сум	1 207,32

бозулар бетерелде	мең сум	1 207,32
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 3 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы 1 нче лицей» МБМУ 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренә террорчылыктан саклануын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижеләлеген тикшерү.

Контроль чаралар нәтижәсендә 666 581,82 сумлык бозулар һәм житешсезлекләр ачылган, шул исәптән:

– Икътисади субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләргә бозу-666 581,82 сум.

Моннан тыш, 278 143,40 сумлык муниципаль мөлкәттән нәтижәсез файдалану ачылды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акчалар күләме	мең сум	4 965,21
бозулар ачылды	мең сум	666,58
бозулар бетерелде	мең сум	666,58
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 3 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

ТР ЗМР «Норлат авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә 2022-2024 еллардагы үзидарә акчаларын жыю һәм куллануда федераль законнары таләпләрен үтәү тикшерелде.

Контроль чара нәтижеләре буенча барлығы 389 650,00 сум зыян һәм бозулар ачылды, шул исәптән:

- бухгалтер исәбе регистрларын формалаштыру һәм алып бару таләпләрен бозу – 389 650,00 сум.

Моннан тыш, 20 000,00 сум күләмдә муниципаль мөлкәт һәм бюджет акчаларын нәтижәсез куллану ачылды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акчалар күләме	мең сум	12 475,25
бозулар ачылды	мең сум	389,65
бозулар бетерелде	мең сум	389,65
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы 10 нчы гимназия» МБМУда 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренең террорчылыктан саклануын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижәләлеген тикшерү.

Контроль чара нәтижәләре буенча барлыгы 472 894,27 сум зыян һәм бозулар ачыкланды, шул исәптән:

– Икътисади субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу-472 894,27 сум.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
Тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	7 062,48
бозу очраклары ачыкланды	мең сум	472,89
бозулар бетерелде	мең сум	472,89
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижәләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы 7 нче УББМ» МБМУда 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренең террорчылыктан саклануын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижәләлеген тикшерү.

Контроль чара нәтижәләре буенча барлыгы 862 282,71 сум зыян һәм бозулар ачыкланды, шул исәптән:

– Икътисади субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу-862 282,71 862 282,71 сум.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
Тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	6 977,64
бозу очраклары ачыкланды	мең сум	862,28
бозулар бетерелде	мең сум	862,28
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижәләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы 4 нче УББМ» МБМУда 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренең террорчылыктан саклануын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижәләлеген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча барлыгы 862 282,71 сум зыян һәм бозулар ачылды, шул исәптән:

– Икътисади субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу-7 678 144,01 сум.

Моннан тыш, 66 029,66 сумлык муниципаль мөлкәттән нәтижәсез файдалану ачылды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
Тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	10 200,84
бозу очраклары ачылды	мең сум	7 678,14
бозулар бетерелде	мең сум	7 678,14
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

Татарстан Республикасы, Зеленодольск шәһәре, Ленин урамы, 46 йорт адресы буенча урнашкан «PROPROBALKU» кибертенең янкормалы торак булмаган бинасында 2022-2024 еллар, 2025 елның агымдагы чоры өчен кулланылган жылылык энергиясенең бәясен билгеләү.

Контроль чара нәтижеләре буенча гомуми суммада 62 691,56 сумлык бозулар һәм кимчелекләр ачылды, шул исәптән:

- Муниципаль бюджет учреждениеләре тарафыннан муниципаль биремне үтәүне финанслау өчен бирелгән субсидияләрне куллану (файдалану) муниципаль биремне үтәү белән бәйле булмаган максатлар өчен – 62 691,56 сум;

- Күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу, күчемсез мөлкәтне дәүләт кадастр исәбенә алу таләпләрен (тәртибен) үтәмәү (Техпаспортта һәм БДКМРДА милекчесе физик зат булган ЦКИНТ янкормалы бинасының 64,3 кв.м. майданы хокуксыз исәпкә алына).

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
Тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	62,69
бозу очраклары ачылды	мең сум	62,69
бозулар бетерелде	мең сум	25,00
бетерү проценты	%	39,88

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

2022-2023 еллар аралыгында һәм 2024 елның агымдагы чорында «Карамалы Тау торак-коммуналь хезмәте» ЖЧЖ финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү.

Контроль чара нәтижәләре буенча гомуми суммада 62 691,56 сумлык бозулар һәм кимчелекләр ачылды, шул исәптән:

- Хезмәт хакын түләү тәртибе һәм шартларын бозу – 6 440,00 сум;
- Бюджет керемнәре баш администраторының (администраторның) бюджет вәкаләтләрен үтәмәү – (тиешенчә гамәлгә ашырмау) - 6 221 582,31 сум;
- Бухгалтер исәбе алу таләпләрен бозу – 194 725 596,14 сум;
- Муниципаль мөлкәт объектларын арендага хокуксыз бирү, түләүсез файдалану, шул исәптән муниципаль мөлкәтне шартнамә мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермичә файдалануга бирү-6 484 815,20 сум;- башка бозулар.

Моннан тыш, 5 331 472,00 сумга мөлкәтне нәтижәсез файдалану ачылды.

Атамасы	Үлчәү берәмлеге	
Тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	258 073,59
бозу очраклары ачылды	мең сум	207 438,43
бозулар бетерелде	мең сум	185 608,20
бетерү проценты	%	89,48

Контроль чара нәтижәләре буенча 2 күрсәтмә жибәрелде.

2024 елга бюджет хисабын төзүнең һәм тапшыруның дөреслеген, тулылыгын һәм норматив таләпләргә туры килүен тикшерү.

Контроль чараны үткәргәндә Зеленодольск муниципаль районы составына керүче 23 муниципаль берәмлектә, Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты (Зеленодольск шәһәре һәм Зеленодольск районы), «ЗМР мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МУ, «ЗМР контроль-хисап палатасы» МУ, «ЗМР Финанс-бюджет палатасы» МУ бюджет акчаларын алучы баш күрсәтүченең, күрсәтүченең, баш администраторның, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторының, баш администраторның, бюджет керемнәре администраторының еллык бюджет хисабы тикшерелде.

Контроль чара нәтижәсендә 9 011 бозу һәм житешсезлек ачылды (бухгалтерлык исәбе регистрларын рәсмиләштерүгә һәм алып баруга карата куела торган таләпләрне бозу, икътисадый субъектның бюджет, бухгалтерлык (финанс) хисабына, шул исәптән аның составына карата, гомуми таләпләрне бозу, күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм жир кишәрлекләренә хокукларны һәм алар белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу, Жир кишәрлекләрен дәүләт кадастр исәбенә алу таләпләрен (тәртибен) үтәмәү, дәүләт (муниципаль) мөлкәтен исәпкә алу һәм алып бару тәртибен бозу, башка бозулар).

Контроль чара нәтижәләре буенча 25 күрсәтмә, 12 таләп жибәрелде, административ хокук бозулар турында 2 беркетмә төзелде

«Татарстан Республикасының иң яхшы ел территорияль иҗтимагый үзидарәсе» республика конкурсында жиңүчеләргә һәм призерларга «Зеленодольск муниципаль районы «муниципаль берәмлеге бюджетыннан грант, шулай ук «Зеленый Дол». МОО ТОС рәисенә хезмәт хакын түләүне тәэмин итү өчен субсидияләр куллануны тикшерү.

Контроль чаралар нәтижәсендә бозулар һәм кимчелекләр ачыкланды - бюджетка түләүләр буенча 520,00 сумлык ташламалар, кичектерүләр, өлешлөп түләүләр хокуксыз бирелә.

Атамасы	үлчәм берәмлеге	
тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	825,31
бозу очраклары ачыкланды	мең сум	0,52
хокук бозулар бетерелде	мең сум	0,52
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижәләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы гомуми үсешле «Әкият» 32 нче балалар бакчасы» МБМБУ 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренә террорчылыкка каршы сакланышын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижәлеләген тикшерү.

Контроль чара нәтижәләре буенча 42 бозу һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән:

– Икътисадый субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләргә бозу – 6 очрак;

- Контрактлар (киләшүләр) шартларын үтәүне бозу, шул исәптән үтәү сроклары, контракт (киләшү) буенча исәпләшүләрне үз вакытында үтәүне кертәп – 36 бозу.

Контроль чара нәтижәләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы гомуми үсешле «Кояшкай» 4 нче балалар бакчасы» МБМБУ 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренә террорчылыкка каршы сакланышын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижәлеләген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча 32 бозу һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән:

- Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә дәүләт яисә муниципаль контракт (шартнамә) тәзү тәртибен үтәмәү - 1 бозу;

- Контрактларны (шартнамәләрне) үтәү шартларын, шул исәптән үтәү срокларын бозу, контракт (шартнамә) буенча исәп-хисапларның үз вакытында булуын да кертәп-31 бозу.

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде, 1 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Васильево штп «2 нче спорт мәктәбе» ӨББ МБУ. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Васильево штп «2 нче спорт мәктәбе» ӨББ МБУ 2023-2024 елларда мәгариф учреждениеләренә террорчылыкка каршы сакланышын ныгыту чараларын гамәлгә ашырганда Зеленодольск муниципаль районы бюджеты акчаларыннан һәм муниципаль мөлкәттән файдалануның законлылыгын һәм нәтижелелеген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча 238 бозу һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән:

- Икътисадый субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу – 235 очрак;

- Икътисадый субъектның хужалык тормышы фактларын беренчел исәп документлары белән рәсмиләштерүгә карата куела торган таләпләрне бозу – 6 очрак;

- Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә дәүләт яисә муниципаль контракт (шартнамә) тәзү тәртибен үтәмәү - 1 бозу;

- Контрактларны (шартнамәләрне) үтәү шартларын, шул исәптән үтәү срокларын бозу, контракт (шартнамә) буенча исәп-хисапларның үз вакытында булуын да кертәп-2 бозу.

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде.

2022-2024 елларда һәм 2025 елның агымдагы чорында «Зеленодольск муниципаль районының Олы Шырдан авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль мөлкәттеннән һәм бюджет акчаларыннан максатчан һәм нәтиҗәле файдалануны тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча гомуми суммада 20 413 050,07 сумлык 72 бозу һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән:

- Бюджет (бухгалтер) исәбе алу кагыйдәләренә куелган таләпләренә бозу – 16 711 425,15 сум;

- - Дәүләт (муниципаль) мөлкәте объектларын арендага, түләүсез файдалануга, ышанычлы идарә итүгә хокуксыз бирү, шул исәптән дәүләт (муниципаль) мөлкәтен шартнамә мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермичә, вәкаләтләрен арттырып файдалануга бирү – 3 698 627,85 сум;

-- Контракт (шартнамә) буенча җаваплылык чараларын кулланмау (җавапсыз тәэмин итүчедән (подрядчыдан, башкаручыдан) неустойка (пенялар, штрафлар) түләтелми, күрсәтелгән чараларны сатып алулар өлкәсендә Россия Федерациясе законнары һәм контракт системасы турында башка норматив хокукый актлар таләпләрен бозып куллану — 2997,07 сум;

- башка хокук бозулар.

Моннан тыш муниципаль мөлкәттән һәм бюджет чараларын нәтижәсез файдалану 280379,39 сумга ачыкланды.

Атамасы	үлчәм берәмлеге	
тикшерелгән чаралар күләме	мең сум	229 856,53
бозу очраклары ачыкланды	мең сум	20 413,05
бозулар бетерелде	мең сум	20 230,64
бетерү проценты	%	99,11

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде.

Зеленодольск муниципаль районының мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә туклануны оештыру өлкәсендә контракт системасы турындагы закон таләпләренең үтәлешен 09.01.2025 елдан, 24.01.2025 елдан, 24.02.2025 елдан, 21.04.2025 елдан, 22.04.2025 елдан, 10.03.2025 елдан, 26.05.2025 елдан турыдан-туры килешүләр өлешендә тикшерү

Контроль чара нәтижеләре буенча бозулар һәм кимчелекләр ачыкланды, шул исәптән 53 хокук бозу:

- Дәүләт яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә дәүләт яисә муниципаль контрактны (шартнамәне) төзү тәртибен үтәмәү— 28 бозу;

- Контрактларны (шартнамәләренә) үтәү шартларын, шул исәптән үтәү срокларын бозу, контракт (шартнамә) буенча исәп-хисапларның үз вакытында булуын да кертеп – 25 бозу.

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жибәрелде, 3 вазыйфаи затка дисциплинар түләтү чарасы карала.

2024 елда «ТР ЗМР А.С. Пушкин исемендәге 9 нчы лицей» МБМУ хезмәткәрләренә хезмәт хакын түләүгә һәм башка түләүләрне банк учреждениеләренә күчерүнең тулылыгын тикшерү.

Контроль чара нәтижәсендә муниципаль учреждение хезмәткәрләренә хезмәткә түләү тәртибен һәм шартларын бозулар ачылды, аларның гомуми суммасы 168 603,46 сум тәшкил итә.

Атамасы	үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акча күләме	мең сум	77 789,54
бозу очраклары ачылды	мең сум	168,60
бозулар бетерелде	мең сум	168,60
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә жиберелде.

Зеленодольск муниципаль районы бюджетыннан «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карлыгач» 1 нче катнаш төрдәге балалар бакчасы» МБМББУ тарафыннан бирелгән субсидияләренә бухгалтерлык исәбенә һәм бухгалтерлык хисаплылыгында чагылдыру; муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарының һәм башка хокукый актларның үтәлешен тикшерү; 2022-2024 еллар чорында һәм 2025 елның агымдагы чорында финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча гомуми күләмдә 53 776 617,18 сум, шул исәптән:

- Дәүләт (муниципаль) учреждениеләре тарафыннан дәүләт (муниципаль) хезмәтләре күрсәтүгә (эшләр башкаруга) йөкләмәне үтәүне формалаштыру һәм (яисә) финанс белән тәмин итү тәртибен бозу - 2 бозу;

- Дәүләт (муниципаль) бюджет, автоном һәм казна учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт хакын түләү тәртибе һәм шартларын бозу – 543 628,51 сумлык;

- Дәүләт (муниципаль) органнары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт (муниципаль) бурычларын үтәүдә яки үтәмәүдә бозулар – 737 607,38 сум;

- Бухгалтер исәбе теркәүләрен формалаштыру һәм алып бару таләпләрен бозу – 52 495 381,29 сум;

- башка бозулар.

Атамасы	үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акча күләме	мең сум	144 950,96

бозу очраклары ачыланды	мең сум	53 776,62
бозулар бетерелде	мең сум	52 768,39
бетерү проценты	%	98,13

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде.

2022-2024 елларда һәм 2025 елның агымдагы чорында «Зеленодольск муниципаль районының Норлат авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә муниципаль мөлкәткә һәм бюджет акчаларынан максатчан һәм нәтиҗәле файдалануны тикшерү.

Контроль чара нәтижеләре буенча гомуми күләмдә 27 160 951,29 сум, шул исәптән:

- Дәүләт хакимияте башкарма органнары (җирле администрацияләр) тарафыннан резерв фондларының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану тәртибен үтәмәү – 10 000,00 сум;

- Бюджетка салым һәм салым булмаган доходларны, шул исәптән дәүләт (муниципаль) милкендә торган милеккә кулланудан килгән доходларны күчәртмә (вакытында күчәртмә яки тулысынча күчәртмә) – 263 463,04 сум;

- Дәүләт (муниципаль) органнары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү тәртибен һәм шартларын бозу – 13 805,60 сум;

- Бюджет акчаларын баш бүлүченә (бүлүченә) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырмау (тиешенчә гамәлгә ашырмау) (классификаторның башка пунктларында күрсәтелгән бозулардан тыш) – 62 803,32 сум;

- Бюджет керемнәре баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырмау (тиешенчә гамәлгә ашырмау) – 19 337,83 сум;

- Бухгалтер исәбе теркәүләрен формалаштыру һәм алып бару таләпләрен бозу – 12 818 819,95 сум;

- Муниципаль мөлкәт объектларын арендага, түләүсез файдалануга хокуксыз бирү, шул исәптән муниципаль мөлкәткә шартнамә мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермичә файдалануга бирү – 13 972 721,55 сум;

- башка бозулар.

Моннан тыш муниципаль мөлкәттән һәм бюджет чараларын нәтиҗәсез файдалану 9 018 470,65 сумга ачыланды.

Атамасы	үлчәү берәмлегенә	
тикшерелгән акча күләме	мең сум	284 549,04
бозу очраклары ачыланды	мең сум	27 160,95
бозулар бетерелде	мең сум	16 166,52
бетерү проценты	%	59,52

Контроль чара нәтижеләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде.

2022-2024 елларда һәм 2025 елның агымдагы чорында «Зеленодольск муниципаль районының Октябрь авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль мөлкәттен һәм бюджет акчаларынан максатчан һәм нәтиҗәле файдалануны тикшерү.

Контроль чара нәтиҗәләре буенча гомуми күләмдә 32 449 551,83 сум, шул исәптән:

- Дәүләт (муниципаль) органнары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү тәртибен һәм шартларын бозу – 6 очрак, 104127,17 сумлык
- Бюджет (бухгалтер) исәбен алып бару кагыйдәләренә куелган таләпләргә бозу – 70 очрак, 32 345 424,66 сумлык;
- Контрактларны (шартнамәләргә) үтәү шартларын, шул исәптән үтәү срокларын бозу, контракт (шартнамә) буенча исәп-хисапларның үз вакытында булуын да кертә – 1 бозу;
- Контрактлар (киләшүләр) шартларын үтәүдә бозулар, шул исәптән үтәү вакыты, контракт (киләшү) буенча исәпләшүләргә вакытында үтәү – 8 бозык;
- башка бозулар.

Моннан тыш муниципаль мөлкәттән һәм бюджет чараларын нәтиҗәсез файдалану 9 018 470,65 сумга ачыкланды.

Моннан тыш муниципаль мөлкәттән һәм бюджет чараларын нәтиҗәсез файдалану 10 277 084,16 сумга ачыкланды.

Атамасы	үлчәү берәмлеге	
тикшерелгән акча күләме	мең сум	282 519,14
бозу очраклары ачыкланды	мең сум	32 449,55
бозулар бетерелде	мең сум	32 449,55
бетерү проценты	%	100,00

Контроль чара нәтиҗәләре буенча 1 күрсәтмә җибәрелде, 2 вазыйфаи затка дисциплинар түләү чарасы карала.

Чаралар кабул ителде һәм бюджетка акча кайтарылды

2025 нче елда Зеленодольск муниципаль районының Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләре үткәргән контроль чаралар нәтиҗәләре буенча 363.054, 30 мең сумлык бозуларны бетерү чаралары күрелгән, бу ачыкланган бозулар күләменә 101,8% тәшкил итә, шулардан 343,22 мең сумы бюджетка кайтарылган.

Коррупциягә каршы көрәш эшчәнлеге

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләргә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принципнары турында» Федераль закон (9 статья), муниципаль контроль-хисап

органның төп вәкаләтләренә берсе буларак коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларда (вәкаләтләр чикләрендә) катнашу каралган. Әлеге вәкаләтләр ЗМР Советының 2021 елның 30 сентябрендәге 96 номерлы карары белән расланган «Зеленодольск муниципаль районының Контроль-хисап палатасы турында» нигезләмәсе белән дә беркетелгән.

Бу ике өлештә чагыла: коррупция күренешләре (коррупцияне профилактикалау) барлыкка килүгә һәм коррупциягә һәм аның күренешләренә каршы көрәшкә китерә торган сәбәпләргә каршы көрәш.

Беренче чиратта эксперт-аналитик эшчәнлекне билгеләп үтәргә кирәк, аерым алганда, аларны вәкаләтле орган карамагына чыгарганда норматив хокукий актлар проектлары белән эш. ЗМР контроль-хисап палатасының эксперт-аналитик эшчәнлегеннән тыш, бюджет чараларын куллануның законлылыгын, нәтижәлелеген (нәтижәлелеген һәм экономиясен) тикшереп торуны оештыру һәм гамәлгә ашыру да тора. Һәр контроль чара программасына тикшерелә торган өлкәне җайга сала торган норматив-хокукий актларга коррупциоген факторлар булу-булмауа анализ кертелә.

ЗМР Контроль-хисап палатында оештыру чаралары үткәрелә, коррупцияне профилактикалау буенча эчке чаралар кабул ителә, хезмәткәрләрнең профессиональ дәрәжәсен һәм хокукий белемен арттыру чаралары кабул ителә.

ЗМР Контроль-хисап палаты коррупцион чагылышларны ачыклау һәм бетерү максатында хокук саклау һәм күзәтчелек органнары белән үзара эш алып бара.

Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турындагы килешүләр кысаларында Зеленодольск муниципаль районы муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлек

Зеленодольск муниципаль районы Советы, Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап палатасы тарафыннан Зеленодольск муниципаль районы муниципаль берәмлекләренә вәкилләккә органнары белән яңа килешүләр төзелде. Җирлекнең тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләрен муниципаль районның контроль-хисап органына тапшыру килешүләрнең предмети булып тора. Әлеге килешүләрнең срогы 2026 елның 01 гыйнварыннан 2030 елның 31 декабренә кадәр билгеләнгән.

Шулай итеп, Контроль-хисап палаты тарафыннан Зеленодольск муниципаль районы составына керүче муниципаль берәмлекләрнең дә (1 шәһәр, 2 шәһәр тибындагы поселок, 21 авыл җирлегә) тышкы финанс контроль буенча вәкаләтләре үтәлә.

Вәкаләтләрне гамәлгә ашыру йомгаклары буенча Зеленодольск муниципаль районының барлык муниципаль берәмлекләренә тышкы муниципаль

финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турындагы килешүнең үтәлеше, шулай ук күрсәтелгән максатларга күчерелгән бюджетара трансфертлардан файдалану турында хисаплар җибәрелде.

Күзәтчелек органнары һәм хокук саклау органнары белән үзара хезмәттәшлек

Зеленодольск шәһәр прокурорлыгының мөрәжәгәте буенча түбәндәге контроль чаралары үткәрелде:

- - 2025 елның 25 февралендәге № 1239Ж-23 рәсми мөрәжәгәте буенча 2022-2024 елларга ТР ЗМР «Норлат авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге үзара салым акчаларын җыйганда һәм файдаланганда федераль законнар таләпләренең үтәлешен тикшерде;

- 2025 елның 08 июлендәге № 02-05-01 Зеленодольск муниципаль районының мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләрендә туклануны оештыру өлкәсендә контракт системасы турындагы закон таләпләренең үтәлешен 09.01.2025 елдан, 24.01.2025 елдан, 24.02.2025 елдан, 21.04.2025 елдан, 22.04.2025 елдан, 10.03.2025 елдан, 26.05.2025 елдан турыдан-туры килешүләр өлеше буенча тикшерелде.

Муниципаль контроль-хисап органнары союзы белән үзара хезмәттәшлек

Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап паласы рәисе МКСО хезмәткәрләренең профессиональ үсеше мәсьәләләре буенча муниципаль контроль-хисап органнары союзы комиссиясе рәисе урынбасары итеп сайланды.

Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасы Идел буе федераль округының иң актив контроль-хисап органнары өчлегенә керде, аның нәтиҗәләре буенча аудитор Максорова Г.А. МКСО средстволары исәбенә «Бюджет өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле» программасы буенча Санкт-Петербург шәһәре Россия Федерациясе Хөкүмәте каршындагы Финанс университеты филиалының квалификациясен күтәрүгә җибәрелде.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 29 декабрендәге «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәткәрләре өчен профессиональ үсеш өчен стажировка мәйданнары системасын булдыру һәм эшләтеү турында» 1260 номерлы карарына туры китереп, 2025 елда Зеленодольск муниципаль районы Контроль-хисап паласы базасында тагын бер тапкыр муниципаль берәмлекләр контроль-хисап органнары рәисләре өчен «Тышкы финанс контрольне үтәү» темасы буенча стажировка мәйданчыгы үткәрелде. Катнашты 3 Татарстан Республикасы контроль-хисап органнары рәисе, шулай ук Татарстан Республикасы министрлыклары һәм ведомстволарының 3 баш бухгалтеры.

Татарстан Республикасы Счет паласы тарафыннан үткәрелгән «Татарстан Республикасының иң яхшы финанс контролеры» бәйгесе нәтижәләре буенча, жиңүче итеп Г.А. Максорова аудитори танылды.

Идел буге федераль округы «кече КСО» арасында «Россиянең иң яхшы муниципаль финанс контроле» исеменә муниципаль контроль-хисап органнары конкурсының 1 этабы нәтижәләре буенча аудитор Пысина Ю.Ю. III дәрәжә диплом белән билгеләп үтелде.

Эшчәнлекне мәгълүматлаштыру

2025 елда тышкы финанс контроль органы эшенә бердәм мәгълүмати системаны кертү дәвам ителде, аның ярдәмендә барлык эшчәнлек циклын автоматлаштыру планлаштырыла: еллык планны төзүдән башлап һәрбер контроль чарасы буенча хисап формалаштырылуына кадәр.

ЗМР Контроль-хисап паласы Рәисе

С.В. Кадыйрова